

Beszámoló a Magyar Történelmi Társulat 2006. évi tevékenységéről és 2007-es terveiről

A Magyar Történelmi Társulat a magyar történészek, történelemtanárok, muzeológusok és levéltárosok legrégebb szervezete. 1867 óta megszakítás nélkül működik. Tagsága jelenleg több mint 1500 fő. Tevékenységének centrumában szakmai kiadványok megjelentetése és rendezvények szervezése áll.

A Társulat új vezetése 1999-ben kezdeményezte egy havi rendszerességgel jelentkező előadásorozat megrendezését az MTA Roosevelt téri épületében. Ezt a sorozat azóta is folytatódik. A 2005 szeptemberében *Magyarország és az európai kultúra* címmel indítottunk új sorozatot. Ennek keretében hat rendezvényre került sor. Szeptemberben Font Márta és Szovák Kornél beszélt a kereszténységről, októberben Kubinyi András és Marosi Ernő a rendiségről és a reneszánszról, novemberben pedig Bitskey István és Tusor Péter a katolicizmusról és protestantizmusról. 2006 első felében Bíró Ferenc és Barta Gábor tartott előadást a felvilágosodásról, majd Gerő András és Ormos Mária a nacionalizmusról. A sorozat 2006. áprilisában zárult a „poszmodern jelenség” megvitatásával. Erről Gombár Csaba beszélt.

2006. június 24-én megrendeztük éves közgyűlésünket. A szokásos beszámolók és tanácskozás mellett ezen három tudományos előadás hangzott el a középkori magyar egyházszervezet témaköréből. Előadóink voltak Koszta László, Szovák Kornél és Tringli István.

2006. szeptemberében új előadás-sorozatot indítottunk az aktuális évfordulókra való tekintettel. Szeptemberben Pálosfalvi Tamás beszélt a nándorfehérvári diadalról, októberben Ständeisky Éva az 1956-os népképviseleti szervekről, novemberben Horn Ildikó Bocskai Istvánról. A sorozat februárban Urbán Aladár előadásával folytatódik, aki Batthyány Lajosról fog értekezni. Márciusban Sipos Péter ad elő az 1947-es párizsi békeszerződésről, majd áprilisban Szász Zoltán IV. Károly kísérleteiről a Monarchia megmentésére.

Éves közgyűlésünkre, mely egyben tisztújító közgyűlés is lesz, 2007. május 12-én kerül sor. Ekkor Rainer M. János előadását fogjuk meghallgatni az 1956-os forradalom megünneplésének tanulságairól, valamint a forradalom kutatásának eredményeiről és hiányosságairól. Ezt követően beszámolókat hangzanak el, majd a közgyűlés új tisztikart választ. A 2007-től induló új programok kidolgozása már az új vezetés feladata lesz.

A rendezvények mellett a Társulat kiadványokat is megjelentet, illetve közreműködik a megjelentetésükben. Ezek közül legfontosabb a *Századok*, amelynek a Társulat bonyolítja a pénzügyeit, valamint gondoskodik a felelős szerkesztő és a szerkesztőségi titkárnő fizetéséről,

továbbá szerény tiszteletdíjat biztosít a szerkesztőknek. A *Századok* színvonala a 2003-as átszervezés után mára érzékelhetően javult.

A *Századok* mellett a Társulat égisze alatt jelenik meg a *Turul* című heraldikai folyóirat, amelynek ugyancsak a Társulat bonyolítja a pénzügyeit.

E két folyóirat mellett a Társulat kiadásban jelent meg 2006-ban a Pál Lajos és Romsics Ignác által szerkesztett *1956 okai, jelentősége és következményei* című nagyszerű és jelentős visszhangot kiváltott tanulmánykötet. A társulat ezzel is az 1956-os forradalom és szabadságharc emléke előtt tisztelgett. Az akadémiai előadásokat most már több éve a Kossuth Kiadó adja ki a *Magyar történelem vitatott személyiségei* címmel. Ebből eddig négy kötet jelent meg.

A Társulat tevékenységét különböző forrásokból fedezi. Ezek közül legfontosabb az MTA támogatása. 2003-04-ben a Kulturális Minisztériumtól és Alaptól is jelentős támogatást kaptunk. Ezért a 2004-es évet jelentős többlettel zártuk. 2005-ben viszont a pénzügyi megszorítások miatt lényegében csak az Akadémiától kaptunk támogatást, és attól is kevesebbet. Így a 2005-ös évet lényegesen kisebb többlettel zártuk. 2006-ban tovább csökkent a támogatásunk. Jelenleg tartalékaink utolsó morzsáit éljük fel. Az akadémiai és más új támogatások nélkül az év második felére működésképtelenné fogunk válni. Mindezek figyelembe vételével kérem a tisztelt döntéshozókat, hogy a magyar történészeknek ezt az 1867 óta működő szervezetét és az ugyancsak 1867 óta megjelenő központi folyóiratuk, a *Századok* további megjelentetését támogatni szíveskedjenek.

Budapest, 2007. január 15.

Romsics Ignác
MTT főtitkára